

ORIGO
GENTIS
HAYORUM:

SEU,

DANORUM

Ad Vicum ~~Loneartem~~ Excidii, Virtute cujusdam

HAYII,

Rustici vulgo crediti, sed revera ex
Antiquissima *Cantii* Regum Pro-
sapia oriundi, parti,

HISTORICO-POETICA NARRATIO.

Hactenus inedita.

Auctore Magistro JACOBO ROSS, Ludimagistro Pertkensi,

EDINBURGI, Anno DOM. 1700.
Printed by Mathias Symson.

24
1213 g. 49

K

ORIGO
GENTIS
HAYORUM:

SEU,

DANORUM

Ad Vicum *Loneartem* Excidii, Virtute cujusdam

H A Y I I,

Rustici vulgo crediti, sed revera ex
Antiquissima *Cantii* Regum Pro-
sapia oriundi, parti,

HISTORICO-POETICA NARRATIO.

Hactenus inedita.

Authore Magistro JACOBO ROSS, Ludimagistro Pertkensis,

EDINBURGI, Anno DOM. 1700.

Printed by Matthias Symson.

THE NEW YORK
LIBRARY
ASTOR LENOX TILDEN FOUNDATION

6 45
1/4

H. A. J. I.

Historico-Police Narrative
Anecdotes from the
Russian Archives

Author: M. A. Kovalevsky
Editor: M. A. Kovalevsky
Translator: M. A. Kovalevsky

EDITION AND FORM

NOBILISSIMO & AMPLISSIMO VIRO,

JOHANNI

COMITI de ERROLL,

Domino de HAR, SLAINS, &c.

Magno SCOTIÆ Constabulario; nec non, Nobilissi-
mæ HARORUM Gentis
Illustrissimo Principi.

QUOD olim dictum erat de Cæ-
sare (Nobilissime Comes) Aut
non nasci, aut non mori oport-
tebat: Haud Injuria de Viris erudi-
tis prædicari poterit. Ad minimum, Vel
non scripsisse, vel non debuisse eorum
Scripta periisse, de illis affirmare pos-
sum. Nam cum Parentes non Natos
quam Denatos Liberos levius patian-
tur, si de illis Scriptis nihil prorsus ad
† 2 nostras

[+]

nostras Aures pervenisset, nos quoq;
 minore *Animi* Molestia gravatos fu-
 isse, non abs re alienum videtur, nunc
 vero *Librorum* omni Laude insignium,
 solos *Vitulos* aut *Fragmenta* intuentes,
 Merito dolemus.

Cum itaq; deperdita Doctorum scri-
 pta non tam *Fato* quam *Negligentia*
 omnes tribuere viderem, existimaremq;
 præterea, quod omnium sit *Officium*
 quicquid *Patriæ* Bono aut *Eruditorum*
Memoriæ *Usui* aut *Emolumento* esse
 Poterit, publici Juris facere, non fa-
 cile committerem ut *Officium* *Meum*
 quantulumcunq; hac in re desideretur.
 Præter hæc, tum *Rei tractatæ* Digni-
 tas, cum *Discipuli* erga *Præceptorem* gra-
 titudo Urgebat, & Calcar quasi Sub-
 debat.

Cu.

Cuius autem Patrocinio *Poematum*
hocce publico *Ubi* exhiberem, non
ita quidem (*Domine Illustrissime*)
ambigebam. Cuius enim Patrocinio
HAYUS Magnanimus *Gentis* &
stae Nobilissime Author, potius quam
suae *FAMILIAE* Principis, in *Lucem*
prodeat? Cui *Stupenda Majorum*
Tuorum Heroicorum Gesta Dicarem:
potius quam *TIBI* qui Eos *Imitando*
Effingis quasi & *Exprimis*.

Et hic (*Illustrissime Comes*) quædam
in *tua FAMILIAE* Laudes subnecte-
rem, nisi *Æque* difficile esse noverim
Meritis *Elogiis* aliorum *Virtutem* exsu-
perantes prosequi quam Qui nihil *Laude*
dignum fecere. *TUA*q; etiam *propria*
Dignitas & Virtus amplum satis decan-

tan-

[+]

tandi *Campum* exhibet, Quem tamen
tam Impotentia Conscientia, quam
Parasiti Nominis Metus Suscipere
prohibet.

Quamobrem nihil præterea addo, nisi ut in Virtu-
tis Curſu pergere nunquam deſinas, & TE ſemper

----- *Animo repentem Exemplatorum*

Et Pater Aeneas, & Avunculus excitet Hector.

Quod quidem in flagrantibus Votis habet & ha-
biturus, dum vixerit

Domine Nobiliſſime,

Honoris Tui omni Officio
Addiſtiſſimus & Humillimus Servus

ROB: FREEBAIRN

AUTHORIS

PRÆFATIO.

IN Historico-Poetica hac HAYORUM Originis narratione, si quis forte Me Parasitum agere exi timet, quod Proavum videar, ad eorum Originem, in se sane satis nobilem, splendidiorē red lendam, ex quo vis sumptisse Libro, præteritis scriptorum veterum Testimoniis, qui omnes, quantum navi, HAYUM Rusticum constitunt, nullo Generis splendore conspicuum, Sciat Me a Blanditiarum Arte maxime alienum, & quæ hic Poetice descripta sunt, non a me conficta esse, Eum enim ipse prius, rusticum consēitui; postea vero cum Summam fere huic poematio manum apposuissē, a Reverēdo admodum Domino edoctus, Se a suis majoribus sæpe audivisse, primum Illū HAYUM in Bello Loncartino aratro vacantem, qui Regi & proceribus, extremolaborantibus periculo suppetiis aderat, ex antiqua Cantii Regum prosapia oriundum, ipsosq; idevidentissimis testimoniis ac Indiciis certissimis probare posse, haudquaquam silentio præterundam censui hanc illustrem Eorum Originem.

Et ut Rem ipsam propius attingam, Quis sciret tantam in Rustico posse esse Virtutem? Vicinq; se modestē

A

ste

PRÆFATIO.

Se & humiliter in eo statu se gesserit & absque ulla Pristinæ Sortis Gloriatione, edoctus tamen a Parentibus se, Nobiliori quam Ruris Cultorum, Sanguine progenitum; Scintillas veræ Heroicæ Veterum Parentum Virtutis in Pectore tacito secum fovens cum primum exerenda Virtutis se Occasio præberet flammantis instar Ignis proiecit ita ut unus absque ulla alia, præter Aratri Jugum, Armatura instructus, Prole tantum gemella comitatus, Popularibus suis jam profligatis, in aciem reductis, DANIS præpropere quidem triumphantibus, pro sperata Victoria certam, ad Internecionem usq; calamitatem induxerit.

Sit tamen Rusticus, nullo Natalitium Honore notabilis, at eo certe majoribus Honorum Titulis insigniendus, qui tenuibus egressus Penatibus, nobilissimis Regni Proceribus, ipsi adeoq; Regi in extremo Bellorum Discrimine periclitanti Suppetiis aderat, Hostem profligavit, & concivibus suis vitæ tranquillæ sub sua Vite ducendæ autor fuit, quasi cœlitus missus. Sive itaq; ex antiqua Principum Origine, aut ex ima Plebe (si quis ita Zoilus velit) abjectissimus constituatur, Ei certe unanimi omnium consensu, & Jure meritiissimo debentur, quamdiu steterit
SCOTORUM Natio, *Æterna Laudis & Honorum Præconia.*

† || * * || † † † || * * || † † † || * * || † † † || †

Danorum *ad Vicum Loncartem Excidii, Virtute cu-*
jusdam HAYI (Rustici vulgo crediti, &c.) patrati,
Historico-Poetica Narratio.

PROOEMIUM.

HActenus exhibui, tenui modulante Camœna,
 Qua Ratione acti Muris circumdare *Bertham*
Grampigenum generosa cohors, Aquilamq; tremendo
 Murmure Pennarum gelidum incussisse Pavorem
Brittiacis, & sæva feri discrimina *Martis*:
Ansoniamq; Aciem, tandem Ductore remoto
Agricola, inter se turpi fremuisse Tumultu,
 Inq; vicem *Galdi* rigidum sensisse Furorem.

Propositum sectabor Opus. Quasq; inslyta Pugnas
Bertha tulit, referam: Quæ facta ingentia claram
 Reddiderint, quantis sit nobilitata Trophæis.

Mitis ades pia turba precor, Placidissima *Phæbi*
 Progenies, nostro simul indulgete Labori.

ALIUD.

I Nelyta *Fergusi* nituit celeberrima quondam

Et *Fergusiadum* sedes, longo Ordine Regum
Bertha, annis, armis, pietate, aut laudis honore
 Præ reliquis insigne micans. Huic Gratia Divum
 Munifica concessa manu, clementia Cœli

Hanc rigat & lætis decorans proventibus auget:

Æmula Pestanis hinc læta Rosaria Campis,
 Fragrantesq; Rosæ, mox prata nitentia; suaves
 Hinc sese extendunt mira Dulcedine Valles.

Quoq; magis gaudere juvat (non vana recenset
 Musa, nec efficit profert Mendacia Verbis)

Fergusio Genitore fatus, & stirpe *Fheanthi*
 Cœpit amor *Berthæ*, *Berthæ* sincera remansit
 Continuo sine labe fides: Huic mascula Virtus
 Non Belli labefacta minis, nec fracta ruinis.

Laudis adhuc priscae Monumenta immensa supersunt
 Gloria si Senibus, seram vidisse Nepotum
 Progeniem, & visa Natorum Prole coruscet
 Canities veneranda Patrum: si jactat Avorum
 Innúmeram seriem Romana Potentia Regum,
 Quam merito super Astra nitet *Fergusia* Sedes
Orthæ novem decies habitatio pulchra Tyrannis

Clara

O R I G O

clara situ, Populoq; frequens, atq; Aere foelix.
 hic olim soliti Leges audire *Britanni*
 Indiq; collecti, sedes primaria Regni;
 Urbs fuit hæc quondam, decus ingens, pulcher Ocellus
 gentis *Hyperboreæ*, domibus decorata superbis:
 Merce vicens, opibusq; potens, Fons Juris & Equi
 sæpius hæc validi præstans Munimine Muri
 miserat hostilis minitancia fulmina dextra.
 sæpius armato circumdata milite, sævis
 Reppulit arma armis, claris præclara trophæis.
 Nec raro Infestos horrendis cædibus hostes
 Stravit, & ingentes egit cum Laude Triumphos

Imperitante olim *Kennetho*, *Cimbria* Pubes
 Nescio quis rabidi stimulis incensa furoris,
 Provocat indomitos prestantes Robore *Scotos*,
 Et Marte infestant, quo *Scotus* clarus in Armis,
 Eximium exhibuit, generosa Mente, Valorem,
 Perpetuamq; sibi ventura in Sæcula Famam
 Quæsitivæ, *Dano* insultans atq; acriter instans.
Danigenum Soboles, sæpe antea venit in oras
Grampiacæ, sæpe ante vices experta cruentas
 Non tamen est pertæsa mali, quod *Martus* horreo
 Invenit. aut duræ fortis: Spatiosa profundi

Regna pererrantes semper canentia, nostris
 (Consilio an casu incertum) sese applicat oris.
 Hic *Danos* varius rapit in contraria sensus
 Ambiguamq; agitat mentem, terramne *Gatheli*
 Angliacamne petant laetantem frugibus almis:
 Tam diversa, vago, surgit sententia, voto.
 Pro vario cujusq; animo, diversa trabuntur
 Argumenta, alii *Fergusia* littora Suadent
 Proxima, nempe, peti, portusq; intrare propinquos.
 Multi autem, queis ardor opum flagrantior *Æquo*,
 Major avarities, & amor sceleratus habendi,
 Et Regni furibunda fames melioris, acutis
 Pectora compulerat stimulis horrentia tesqua
Grampegenum averfanda volunt, populumq; ferocem
 Quem nunquam aggressi multa sine clade suorum
 Quippe inopi furibunda solo, *Fergusia* proles
 Continuis durata malis, assueta laborem
 Ferre, quasi immanes, gelidis in montibus, ursæ
 Vi rabida, & sæva feritate feruntur in hostem.
 Qui victus, SCOTOS, humili prece posse moveri
 Sperat, idem expectet se flectere posse cruentas
 Blandiloquo sermone tigres rabidosve leones.
 Nulla salus victis miseros crudeliter urget
 Effera SCOTORUM rabies, Clementia nulla.
 Et licet extensis, volitans victoria pennis
 Concedat nobis latam sine Sanguine palinam

Quis tamen, in rigido dumis sylvestribus arvo
 fructus erit? quas carpēt opes? quæ prædia victor?
 Affluit Angligenis Cunctarum copia rerum
 Prædia lata, solum felix, & amœna vireta:
 Quin illuc potius classem convertimus? illuc
 Acceleremus iter: vires in milite firmat
 Copia, spes animos fulcit, gens præbet amicos.
 Nostis ibi superesse homines de Sanguine nostro
 Progenitos, alios, quos foedere junxit amico
 Certa fides, qui cum nostras in littore classes
 Stare vident aderunt, populariaq; arma juvabunt.

Talia non duras manabant dicta per aures
 Militibus, plerisq; avida spè pectora prægnant
 Nec mirum, allecæ aures sermone monentum
 Utile, jam subito timido spè pectora fervent
 Cumq; Rates aptare parant, Prorasq; ferocem
 Vertere ad *Angligenum* Gentem, mox astitit unus
 (Si vere an specie reliquis prudentior, ipse
 Judicet Eventus) motusq; incusat iniquos.

O Socii quis tantus Amor Vos urget habendæ
 Laudis? quæ tandem premit ambitiosa cupido
 Imperii? Quenam Regnandi insana Voluptas?
 Credula Spes Animos fovet, & furiosa Libido
 Vos agit, & stimulis urget Precordia cæcis:
 Non tamen interea, quot mille pericula Belli

Imminet-

Immineant, nec quæ sunt summe adversa cavetis.
 Dicite, an expertes penitus Rationis & œstro
 Impulsi, certis placet occurrere periclis ?
 Si prius *Angliacæ* Cursum intendamus in Oras
Grampia Saxonidis aderit, non sentiet unum
Cimbria Gens Hostem, *Scotorum* Viribus aucti
Saxones, haud dubios nostra de Gente triumphos
 Portabunt, nec enim binis bellacibus, uni
 Possumus esse pares Populis : Perpendite, Quæso,
 O Socii, primo quid sit sapienter agendum.
 Mens etenim ingentes feret inconsulta ruinas.
 Prima, *Caledonius*, me iudice, sentiet arma,
 Quo victo, facilis dabitur Descensus ad *Anglos*.
Anglia quin etiam Sociorum territa Clade,
 Haud vereor nostris quin sit casura sub Armis;
 Præcipue *Scotis* cum sit viduata Propinquis.
 Nec decet Heroo præstantes pectore fortes
 Sic inhiare opibus, turpiq; cupidine duci
 Ut *Famæ* immemores Prædam sectentur inanem.
 Quin potius, nostros toties a Gente *Gatheli*
 Perpetuos tristes, sub iniquo Marte, ruinas
 Antiquos memoramus Avos ? Quis tristitia fando
 Erumnerare valet *Danorum* Funera ? *Scoti*
 Barbariemq; feram crudeli cæde furentis,
 O Socii, o libeat ! cætorum ulciscier Umbras,

Et cineres, meritis poenis, satiare parentum.
 Namq; ita *Saxonidas*, aliosq; sub axe jacentes
 Finitimo, terrore gravi turbabimus hostes.

Dixerat; hanc, læta accipiunt suffragia, vocem
 Militis, hæc *Danicam*, flexit sententiã, Pubem,
 Et potior visa est, casusq; habitura priores.

Quisquis enim sanctus guadet consultor haberi,
 Et varium, quo vult, deducere tramite, vulgus,
 Ne pro prudenti, potius videatur avarus,

Et nimia ambitione tumeris, rationis egenus,
 Huic opus, exhibitis, præ se ferat utile, damnis;

Nec primo, summos, conatu querere honores,
 Ne dum præcipiti, festinus ad ardua, cursu,
 Tendit, in horrendas doleat cecidisse cavernas.

Et ferat haud dubios, itato *Numine*, casus.

Consilium, quicumq; suum ratione gubernat;

Et simul infamem, prudenti pectore Scyllam

Vitat avaritiæ, fastus avidamq; charybdin,

Qui coram recti veri; sinillima monstrat

Parebit monitis populus, nec suadet inane.

Ergo alacres consulta gerunt, mox *Grampia* cursu
 Littora, præcipiti certant contingere naves.

Imq; tenent portus uncò mox anchora morsa,

Littoris *Angustii* libulas comprehendit arenas.

Descendunt omnes, pelagi; horrendibus undis

Emensis, *Scotico* confidunt littore *Dani*.

Et miseram, quacunq; ruit, gens impia cladem

Intulit, & diro concidit funere *SCOTOS*.

Oppida, crudelis, senserunt horrida, dextræ

Fulmina, perniciæq; gravi castella ruobant,

Fulminea, concussa manu. Late omnia vastant

Ensisibus & flammis, turor improbus ardet, atroces

Egerit ira ignes; frendet furialis *Erinnys*

Et rabie indomita furit exitialis *Enyo*,

Danica, *Grampiacis*, Soboles grassatur in oris

Haud secus ac rabidus canis, aut quo more cruentum

Ore, lupo, sævo, teneros insanit in agnos.

Invasit cunctos, tristissima mortis imago,

Nulla *Ætas* veniam sensit, mors omnibus una,

Horror ubiq; ingens, natorum Sanguine fœdas

Corruit, horrendum! genitor, vergentibus annis.

Quin etiam imbellis, nullo discrimine, sexus

Concidit, & blandæ gestantes dulcia matres

Pignora, cum natis rutilos fudere liquores:

Ipsa etiam conjux, credens fore salva sub ulnis

Conjugis, ah! miseros passa est cum morte, dolores.

O qualis rerum facies! quæ funera! quantæ

Clades! o quanto maduisse *Angusta* fertur

Sanguine, quot vita fugiente ex corpore, facti

Vile *Charontis* onus. Quis sævo in corde furorem

Cambrigenum

Cimbrigenum enarrare valet, rabiemq; severam?

Sterlini interea, dum Rex securus agebat,
Nescius. *Horreste* dirissima praedia, ferro
Vastari & flammis, civesq; immania, martis
Arma, doloriferi passos, rigidumq; furorem:
Advolat, attonito, stupefactus pectore quidam,
Cimbrigenum nuper saevos qui evaserat enses.
Nuntia fronte gerens tristissima, pallor in ore
Denotat ingentes, turbati pectoris, *Aestus*,
Praecipiti simul ipsę fuga depressus, & acsi
Percussus mentem gemitu, lachrymantia profert
Lugubri, lamenta, sono, seralia narrans
Funera, vix saevas, concusso in pectore curas
Ferre valet, tantos, fovet, *Aegro* in corde, dolores
Maniacum credas, furiis nigrantibus actum,
Qualis ubi trepida vultu, furibundus Orestes
Sevit inops animi, furioso percitus aestro;
Haud secus hic quacunq; ruit, clamore replevit
Omnia, & ingenti, Populo mirante, tumultu.
Protinus ad Regem, studio properanter anhelò
Tendit, & hæc tristi profert suspiria voce.

Arma procul, Tibi bella silent Rex maxime nostris
Cladibus intactus, nos comprimit undiq; saevus
Hostis & immani bacchatur cæde, nec ullus
Qui queat horrendis, obsistere, fortiter, ausis

Barbara gens, invisa homini, nec amica Tonanti,
 Nuper in *Angustio* posuerunt, littore, classem.
 Vix reor esse homines, humana ex pelle, caninam
 Eructant rabiem laethaeo gurgite, tinctas
 Fulmineo dant ore minas : mucrone corusco
 Fulgentes quidam, se nostro sanguine fuso
 Delectant, alii ferrata cuspide, vitam
 Missilibusq; truces adimunt, pars altera saevis
 Illudunt verbis, & cladem a gente *Gatheli*
 Saepius acceptam memorant, & voce proterva
 Conclamant ferte arma citi, date vulnera, cives,
 Exipite ingentes, *Scotico* de sanguine, poenas.
 En quondam, saevis, assueta urgere Procellis,
 Iam tandem arridet, vultu, fortuna, sereno
 Parlibeat retulisse pari, gentemq; superbam
Scotigenum, in Stygias ferro damnare tenebras.
Gathelium doleat genus, ima stripe recisum,
 Et nostram, *Scoticana* luat gens improba, cladem.
 Talia, turgenti, fundunt opprobria, voce,
 Nec reor haec frustra verborum fulmina mitti,
 Horrifico terrore minas, horrenda sequuntur
 Funera, commisso, labuntur corpora passim
 Sanguine, seu vacuis congestum fletus in arvis
 Praeda futura avibus, canibusq; rapacibus esca.
 Quaesumus adfer opem miseris Rex optime, rebus,

Quam

Quamq; parant nobis cladem, vertatur in ipsos,
 Qui tantum nostrum, cupiunt haurire cruorem;
 Digna fac accipiant, inimicæ, præmia mentis,
 Nec quisquam *Albana*, maneat tellure superstes,
 Qui *Danicis* prognatus Avis jactarit avitam
 Progeniem, aut ausus sobolem templisse *Gatheli*
 Nuntius, has tristi, lamentans voce, querelas
 Fuderat, & gemitu mæsto tectum omne replevit
 Et lachrymis implorat opem. Nec tristitia frustra
 Verba cadunt, animum Regis, Procerumq; benignum
 Moverat, auxilio misere succurrere genti.
 Nec mora, longinquas, SCOTORUM est missus in oras
 Nuntius *Albanam*, referens hostilia, gentem
 Agmina conjurasse *Danum*, radicibus imis
 Delere, & SCOTIS Æternam inducere noctem.
 Stricta simul mandata ferunt, ut in arma ruentes
 Accelerent patriis, Propellere finibus, hostem;
 Atq; illis, sic Castra sequi, quis, forte, recusat
 Regia, tam dubiis rebus, tantaq; procella
Scotigenas vexante oras, extrema minantur.
 Finitimæ, brevis est, Genti præfixa, remotis
 Longior hora datur. Princeps negat ipse quietem
 Anxius, & vario, curarum exercitus Æstu
 Convocat extemplo Proceres atq; ordine narrat
 Omnia, finitimos quam primum in Bella cieri

Imper
 at

Imperat, imponi celsis in montibus ignes,
Ceteraq; adventus inimici signa ruentis.

Mos erat antiquis & adhuc a gente *Gutheli*

Servatur, quovis patriæ impendente Periclo,

Portinus alta petunt alacres, fastigia montum,

Tympana pars pulsant crepitantia, cornibus ille,

Hic tremulos, movet, ore, sonos; cava buccina clangi

Huic; struit ille Pyras; alii clamore tremendo

Proxima quæq; cient, vicinaq; saxa fatigant

Haud secus ac Patris celebrantes orgia Bacchi,

Quo ionitu vicinæ urbes, populiq; Propinqui

Exciti adveniunt, doctiq; pericula, cursim

Festinant, eadem, *Scoticas* deferre per oras.

Protinus ignitum, transverso stipite, lignum

(*Stauropyra est Græcis Crux ignea dicta latinis*)

Ponitur ante fores vicini; hinc ille Propinquis

Confestim appropereat tectis, ardentia portans

Ligna manu, volat hoc per cunctos ocyus Euro.

Detrectare nefas cuiquam, portare necesse est

Ad socias *Ædes*: si quis fortasse recusat

Ipse cadit gladio, flammis superantibus *Ædes*

In cineres abeunt, tenebrisq; teguntur opacis,

Publica redduntur frumenta, armenta gregesq;.

Extemplo agglomerant, ad Regia castra, Cohortes

Innumera, vitam Regi Patriæq; voventes.

ORIGO.

19

ex subito quantis posset, legionibus auctus,
ducit in adversam valido Molimine, gentem.
Est locus insignis, latum, perreatus in Equor;
qua *Taur*, crenoso sinuoso gurgite, *Iernam*
accipit, & tumidas, secum devolvit in undas
his, placuit Regi, campis, confidere castra:
protinus armato completur milite vallis
Indiq; collecto: *Lethia* generosa Propago
Non deest, nec Gentes, oriens, quas lumine lustrat;
sol neq; deciduo *Scotia* sub limite; miles.
Quos ubi confertos Princeps, sub utroq; jacentes
Cardine vidisset, dicta hortatur amicis.
O Socii, mea me non tanguit commoda, quantum
utilitas, Patriaq; salus, haec unica cura est
ut vita cynosura mea, mihi vilis, ut illam
stripiam vario, ereperi, discrimine Belli;
nil moror, extremos Belli tolerare labores,
si Patrios, possum mihi demeruisse Penates.
Igo agite o Cives, animis manibq; parati,
ergite vestigiis alacres insistere nostis.
Ile ego, propitio Divino Numine, turmas
rumpam hostiles, gladiumq; in viscera condam
imbrigenis, & morte petam crudeliter hostem.
Iactet effulsit veterum praeclara Parentum
Gloria, nec caetas, unquam sensura tenebras.

Bruto

Prittones indomitos, & *Pillos* Marte potentes,
 Sapius effregit vis SCOTA potentior, armis.
Grampigenum fortes dextras Roma inelyta quondam
 Sensit & obstupuit, elaris licet ebria palmis,
 Quæq; olim effecit, genibus procumbere gentes
 Devictas, miseramq; fero sub milite vitam
 Ducere, non parvas sceleris dedit impia poenas,
 Vindice *Corbrado*, paribusq; affecta ruinis,
 Ipsa triumphatrix doluit sub gente *Gatheli*.
 Gens eadem, nostris quæ jam grassatur in oris,
 Obstupuit quondam, inavortia pectora SCOTI,
 Et trepido stupefacta Metu, ludibria facti,
 Præda avibus, canibusq; feris & sterctus agello.
 Nec cadent, exornat virtus, nec gloria factis
 Sæc minor, aut facilis Minor indulgentia *Jove*
 Nec delictis, quondam præsentia Numina Divum,
 Nunc fore præsidio, miseris dum Martius horror
 Ingruit, & subito percussa est SCOTIA motu.
 Præterea inspicite O Socii quæ incommoda Gentes
 Finitimas venant, diræq; tyrannidis artes;
 Anglia deplorat, toties viduata colonis,
 Saxones assiduus odiis agitantur, & armis
Brittignum, *Bruti* soboles fit *Saxoni* præda
Welsh gens quondam SCOTO infestissimus hostis,
 Nemenia Aeternum, tenebris, encondidit Divum.

Tento vices varias expertus; *Celtica* Tellus
 flet populis habitata novis; *Tartessus* proles
 Externis cecidit sceperis, Dominisq; superbis.
 Dii meliora SCOTIS, his septima volvitur *Aetas*
 Egregio, postquam Soboles prognata *Carthago*,
 Imperio cecidit *Fenici*, ingentibus ausis
 Nobilis, externo non unquam subdita Genti
 Externo immunis Domino. Regalia sceptrum
 Inviolata manent. Laus inclita nescia vinci
 Nobilitavit Avos, Titulisq; ingentibus auxit.
 Clara extant Exempla Patrum, Monumenta Nepot;
 Quae valeant summa Virtute incendere Mentem
 Ne tumidas trepidate Minas; ignava facessant
 Otia, Virtuti, subeant monumenta vetustae.
 Cernitis O Proceres! bellorum inamersa profundo
 Omnia nostra, teros Hostes, Gentemq; superbi
 Nil nisi pernicienti nobis intendere, vestris
 In manibus spes una sita est, non parva petantur
 Hoc Bello, haec acies, nisi saevo ex hoste *Britannos*
 Liberet, *Aeternos* est induitura Labores.
 Praedia, libertas, conjunx, chariq; nepotes
 Inspirent cunctis animos: si prospera nobis
 Res cadit, insignes, referemus Marte, Parentes;
 Sin fecus antiquo semper memorabitur *Aevo*
Scotigenas animo non fractos, Viribus hostis

Oppressos nimis jacuisse, atroxq; tyranni
 Deirectasse jugum cum laude effundere vitam
 Servitium quam triste pati voluisse. Perennis
 Lauserit hæc nobis, celebranda Nepotibus olim
 Vos fortes præbete viros. Memorate Parentes
 Gloria, Quos Cœli cellos extollat ad Axes,
 Et nunquam periturus Honos : Mercede rependam
 Officium cujusq; meo de Jure recedam,
 Ecce immunis erit solvendo, quinq; per Annos
 O em nostri, exegere Patres Gens *Scotica* censu,
 Tendere, nec nobis poscetur, ut ante, Tributum.
 Qui caput obtulerit *Dani*, ditatus abibit.
 Hec monuisse sat est, nec enim grassante tumultu
 Hostili, jam plura licet : si forte moremur
 Longius, aut molli, juvat indulgere quieti,
 Atq; erit *Angusia* penitus de gente, nec ipsi
 Possumus, infandos, *Dani* vitare furores,
 In pectus sic cuncta abeunt, hostilibus armis,
 Dum furor insanus laxis, bacchatur habenis.

Rex ita. continuo, cursu speculator anhelos
 Fidus, ad armisoni properans tentoria Regis,
 (Conspecto hostili motu) clamoribus Aura s
 Implet, & ingenti trepidas formidine, mentes,
 Hactenus a *Cimbris* superato flumine, *Bertham*
 Obsidione premi, clademq; instare supremam.

ORIGO.

extemplo in castris nihil est nisi Terror, & ingens
 Horror, & infans resonans clangoribus Æther.
 Succina, terribili, Mavortia pectora, cantu
 excitat, & rauco, reboantia Tympana, Pulsu
 Portinus Ære cavo, & Lituus, animantur in Hostem
 Pectora *Grampigenis*: hinc clamor in arma ruentum,
 Languidulos alii suadent abrumpere somnos
 Inq; vices, aliis alii, solamina præstant.

Sic valide pergit gens insuperabilis Armis
Scotigenum, nec læva timet discrimina Martis;
 Namq; ad conspectum *Dani*, frendere videres
Grampigenas, avidosq; sitim restinguere fuso
 Sanguine *Cimbrigenum*, prædæq; inhiare cupitæ,
 Haud aliter quam ventre, Lupi stimulante, voraces,
 Cum semel aspiciunt errantem in vallibus, agnam
 Aut velut alipedes *Catuli*, grandesq; *Molossi*
 Sedula quos Domini conjunxit cura catenis,
 Conspecto in campis lepore, aut in montibus apro
 Exultant, nec ferre valent languentia vinculis
 Colla premi ulterius, flagrantq; cupidine summa
 Et Prædam vehementer avent. *Fergusæ* pubes
 Haud aliter sitiunt, optatæ a Principe pugnae
 Signa dari, ut liceat *Danicam* concidere Gentem
 Nec mora, terribili sonitu cava Tympana clangunt
 Martia, Progressum cecinit, tuba; murmure campos
 C 2 Obarepit

Obstrepat, hinc sequitur clamor, coelumq; remugit:
 Exacuunt alii Gladios, hi lucida terunt
 Spicula, pars validum rigido, latus, Ense, revincit
 Et subito exultant omnes fulgentibus Armis.
 Protinus in *Danos* procedit *Græpia* Proles
 Haud secus ac rabidi, valida Virtute, Leones.
Danicus interea, metuens ne forte dolosis
 Artibus obsessos SCOTUS circumdaret Armis,
 Occupat adversum valido molimine collem.

Fex modo contuitus tuta statione positos
Cimbrigenas, nec posse premi de monte, nisi alto
 Sanguine, si paribus vellent concurrere Telis;
 Fortibus, idcirco edoctam vibrare Lacertis
 Spicula vix unquam certis errantia metis,
 Præmisit validam, præstanti Robore, Turmam,
 Quæ petat, aut cogat castris excedere *Danos*.
 Protinus horrendæ, volitant per Inane sagittæ,
 Obicurantq; diem; vacuo volat *Æthere*, nimbus
 Ferreus, & multa repletur arundine coelum,
 Concidit in *Danos* hic Imber, & aurea Vitæ
 Stamina præcidit, penetrantibus Ilia Telis.
 Nec tantam, sufferre valens gens *Danica*, cladem
 Cesserat, & montem, repetens campestria liquit.
 Protinus insequitur, rigidi, vis aspera Martis,
 Et Bellifuriosa lues, crepitante tumultu

Hostili, & rapidos coelo referente tragoros.
 Fulminei clangunt enses, mucrone corusco,
 Et soni u n Lorica cedit, percussa trementi
 Cuspide, terribili, Galeæ micnere nitore.
 Hic equidem, clari Saboles generosa Gatheli;
 Intrepide, primo congressu, hostiliter urget
 Danigenas, funduntq; vagas, per Inania vitas.
 Ipsa tamen sibi causa Fugæ: nimis acriter Hosti
 Insultans, rigidos Danos contempsit, & Iras;
 Incursam, ah stolide temeraria! fecit in Hostem
 Et ferro lethale sonant, caput Ense recidunt,
 Non vita spoliasse satis. Dammola cupido
 Mercedis, vano, præstringens Lumina fuco,
 Negligere instantes Danos, Promissa videre
 Fecit, amor Pretii valuit, nil cura salutis.
 Dum Scotos adeo grassantes, Danica Pubes
 Conspicit & rigida caput obtruncare Securi
 Idq; acie in media, mirata & in hoste, Valorem;
 Obstupuitq; diu, tandem per Danica castra
 Tesseræ, devictis repressum in Castra negari
 Missa, laborantem, valida virtute Juventant
 Danigenam erexit, firmasq; in pectore Vires
 Concepit, posito quæquæ fuit ante timore.
 Sic novus accessit Danis vigor, inclyta sese
 Exeruit virtus, Animos sibi quisque recentes

Cœpit, & *Albinos* furiis ingentibus urgent.

Rex Procerum stipante manu, stetit agmine firmo
Et *Danicam* caute, & valido premit impete gentem,
Cæco, alii irruerant, quoquo tu. it improba mentis
Vesanae rabies, non Arma infesta timebant,
Præmia solícite quærunt, sine lege ruentes,
Obvia, *Cimbrigenum*, procedunt arma, furori
Scotigenum, Gens *Scota* luit, tem raria, Pœnas
Et pene in castris inimico sternitur Ense.

Jamq; fugam celeres, qui cornu utrumq; tenebant
Moliri, pavida, trepidi formidine, mentes
Diffugiunt; nullam, præclaris, nuper in armis
Spem superesse rati, nullam superesse salutem;
Mox pedibus quæsitæ salutis, nec ut ante Lacertis
Confidunt validis, pedibus suprema salutis
Cura datur; nec terga pudet, præbere cruentis
Hostibus, & tacitis sese occultare cavernis.

Danicus interea, lætas ad Sidera voces
Tollit, & ingentes properat celebrare Triumphos:
En fugit hostis, ait, labefacto pectore SCOTUS,
En fugit, insequitur, præstanti robore turmas
Grampigenum quondam invictas, *Cimbrana* juvenis.
En cadit *Ansonidum* domitrix *Caledonia*, Marte
Cimbrigenum, *Angligenis* terror populisq; propinquis
Ense cadit nostro, summis decorata Triumphis

Grampi

Gramphia Gens cellos contingens vertice Cælos
 Quam ruit? & cæcis quam pene immerſa Tenebris?
 Pergite Bellaces animi, mora nulla, ſequamur,
 Figite, vulnificis, fugientia terga, ſagittis.
 Funditus ut pereat *Gatheli* e ſtemmate Proles;
 Nec quiſquam effugiat. *Scoticam* ſuccidite ſylvam.
 Sic igitur rabioſa cohors procedit, & iras
 Evomit ingentes, ſolitos ſuperare fugatos
 Et penitus fractos, nullasq; in pectore vires
 Eſſe rati; & ſummos jam ſeſe offerre Triumphos.

O varios Belli eventas / o lubrica fati
 Sors levibus verſata rotis! *CALEDONIA* proles
 Jam fugit, inſequitur fugientem *Danica* pubes
 Victorem mox victus agit fuga verſa Triumphat;
 Victus, & ingentes, præſtanti Pectore, Vires
 Concipit, & ſtygiam, crudeli vulnere tuſas
 Innumeras, faciunt umbras tranare paludem,

VILLICUS, exigui, Cultor ſtudioſus Agelli
 Non Opibus ſæclix nimis, aſſuetus Aratro,
 Et Victum Sudore Oris, duroq; Labore
 Quærere, non Magna ſine Sollicitudine, preſſus
 Anguſta Reſorte Domi, ſed Sorte beatus
 Exigua, didicit contentus vivere *ſeruo*:

Vari-

Viribus egregiis invictus, Corpore firmo,
 Insigni Pietate Animi, Virtute, vetustos
 Heroas referens & avite nomini. Ge itis,
 Marte ferax, & Gentis amans, dum sedulus instat,
 Et juvat assiduus usque exercere Labores,
 Viderat hostes trepidos, per devia Rura vagantes
 Haud secus ac Leporum trepidanti Pectore Turmas
 Quos vacuas levis replens Latratibus Auras,
 Turba Canum crudelis agit. Quis lumine torvo
 Conspectis, adeo impatiens, excanduit Aestu
 Horrendo, & saevas assurgit totus in iras,
 Et doluit, torquens fumantem ex Ore Vaporem.

Ah SCOTIS funesta Dies! Vixiticia, *Danna*
 Torquet Signa Manu. Fugit Mavortia quondam
Grampia Gens, sequitur fugientes Cæde cruenta
 Barbarus, ah vercor ne sit messurus Aristas
 Quas nostro Sudore gravi commisimus Agris,
 Non tamen est excisa Spes omnis, in Arma ruamus
 Fortiter O Nati, si stat Sententia Divis,
Fergusa antiquam, Terris excindere Gentem
 Unum erit hoc nobis, rebus solamen in illis,
 Pro Patria, expirare Animas, & nobile Lethum
 In Bello cum laude pati, nostrumque Cruorem
 Fundere cum Sociis, *Dani* vitare Catenas
 Sic datur, & tristes, sub iniquo pondere, curas -

Forſitan

forſitan, & victis animos addamus, & hoſtem
percellent clamore novo, *Danoſq;* ſequentes
Compellent iterare vias, poſt terga relictas.
Ibimus intrepidī, Divino Numine freti.

Mox onerare jugis humeros, rapidoq; per Agros
(Præcipitante animos irâ) contendere curſu.
Dulcis amor Patriæ ſtimulabat, & inelyta virtus
Haud ſecus ac, rabies, validos, truculenta, Leones.
Et procul ingenti Sonitu, quaſi fulminis HAYUS.
Magnanimo conitante pari, quid inertia elamat
Pectora, ſic fugitis? ſic ſternitur alta *Gatheli*
Gloria? magnanimos pudeat memorare parentes,
Queis nitet eximius ſplendor. Proh! ſordida ſane
Pectora! degeneres animi, ſæx peſſima Gentis,
Obſcurum ſpuriumq; genus! virtutis avitæ
Haud memores, claris, tetras inducitis umbras
Majorum meritis, hi nobilitate eluentes
Egregia, ſævos repulerunt fortiter hoſtes:
At vos, ingentem, curſu teſtante Pavorem,
Terga datis, multo quæ ſanguine priſca pararunt
ſecula *Gramſigenum*, rapienda relinquitis hoſti.
Ah pudor! o timidos infami pectore, cives!
Indignos, clara dici de Gente *Gatheli*:
ſiſtite; ſolicitem, trepidanti corde, pavorem
Ponite, magnanimos vobiſcum expendite patres,

D Atq;

Atq; animis, subeat, virtus proavita, pusillis.
 Sistite, nec quisquam latum processerit unguem,
 Ni velit horrendas descendere victimas ad umbras.
 Sicne pusillanimi, præclarem excindere Gentem
 Pergitis, accelerando fugam? vestigia retro
 Verrite, continuo, callem remeare relictum.
 Credite, Sanguineos non sic vitabitis enses,
 Nil fuga profuerit, Danicos qui forte furores
 Effugit, vitamq; dari sibi munere sperat
 Hanc dextram inveniet, duriq; hoc pondus aratri
 Instrumenta necis, nisi mox convertat in Hostem
 Nec certe effugiet quisquam mea vulnera dextræ
 Iam licet immunes rabido terrore Charbydis
 Sæva manent rabide subeunte pericula Scylle,
 Et vobis ego *Dannus* ero. Scelerate revertas
 Impiger, o informe pecus, tu turpe cadaver
 Vertere, magnanimum jubeo, fer pectus in hostem.
 Aut jecur evulsam præbebo volucris escam,
 Cor miserum, catulis, canibusq; cadavera servis.
 Hostis adest: nil verba movent: ignava fatiscunt
 Pectora, degeneres animos timor indicat; arma
 Danorum nequeunt vitare hostilia, nostro
 Ense eadem melius. voscia accingite nati
 Hi profugi, vestris manibus, mittantur ad umbras.
 Mox genitor natis geminis comitatus, adortus
 Imbellem hanc turbam, fugientia fuge fatigant

Tergora, congemmant ictus, & verberare saxo
 Terga notant, saevis onerantes corpora plagis.
 Protinus ingentes, profugi, mirabile dicta,
 Concipiunt animos, posita formidine Belli,
 Et valida virtute micant, velut ignis, opaco
 Pondere velatus cinerum, spiramine crebro
 Aflatus, cinerum posito, splendet, amictu,
 Praestringitq; oculos, radianti luminis ictu.
 Aut velut admistus paleis, generosus acervus
 Frugenti apparet, paleae nisi inutile pondus,
 Qui simulac rapido, Purgatur flamine venti,
 Illico se ostendit generosum & nobile granum.
 Grampigenum haud aliter soboles, perterrita tristi
 Et turpi Percussa metu, caligine Pectus
 Obscure, & spissa penetrantem nube sepulta
HATORUM virtute cluit, splendore sereno :
 Scilicet umbelles, aduersi incommoda Martis,
 Enses fulmineos, crepitantiaq; arma timentes
 Non solui tales audire & cernere turbas,
 Fugerunt, reliquosq; fuga, miserabile ! turbant
 Magnanimos, quos tota stetit res **SCOTICA** bello
 Hos ingens inhibere labor, quippe omnia pessum
 Iste rerum **SCOTIS**, Belli causantur iri quam
 Fortunam, & nullam sperari in Marte salutem
 Posse sed in pedibus : sic saevis intonat armis

Danorum crudele Genus, crudelia monstrant
 Vulnera, non homines, hominum nec nomine digni
 Cum quibus horrendos jussi renovare dolores,
 Deum in spectu horrendos, immane furentes.
 Ah miseros! quantis, heu! tempestatibus acti
 Hinc insana premit vis *Dani*, hinc sæva protervus
 Rusticus, immiri, minitatur vulnere dextra.
 Quid testat miserici vest, pallentis imago
 Mortis obest oculis: *Danico* licet hoste receptos
 Conteret hic arvi cultor, Sceleratus, atatro,
 Ah! formidando quam sævit verberes quantum
 Sanguinis innocui *Dani* crudellior ipsis
 Hactenus effudit: nec cœpæ poenitet iræ
 Cursumus, o misera, libeat, miserescere *Gentis*
 Num Bello elapsos inimico reddere Ferro
 Queris? & imbelles certæ objectare ruinæ?
 Proh scelus! o immane nefas! o sævior ipsis
 Tigribus! ah! nulla est miserorum in cæde voluptas
 Ah! caninus surdo, miseras negat Aure Querelas
 Accipere; immanes quam fulminat ore ruinas
 Nec datur horrendos *HATI* vitare furores.
 Paremus. Depone Minas, & Verbera, tandem,
 Ibimus, haud dubie perituri; funditus omnes
 Si cupias gentem exciadi, parebitur; unus
 Auctor es exitii causa invidiosa malorum,
 Et dabis haud dubias, irato Numine, poenas.

Fortior, interea, pone astans turba; dolores
 Et gemitus cernens Sociorum, laeta ferebant
 Gaudia, mente hilari, cum quos terroris habebant
 Autores, moerere vident, arctosq; repressam
 Calle fugam virtute trium, quos Numine Divum
 Propitio haud dubitant summo in discrimine SCOTIS
 Auxillo venisse vagis. ergo ocyus omnes
 Accelerant, retroq; ruunt, capit impiger enses
 Quiq; suos; lentis animos, hortatibus, addunt,
 Mentibus excutunt torporem, & pectora firmant,
 Et tandem rediit vigor in praecordia visus.
 Lenta tam non pleriq; retro vestigia vertunt,
 Effugiunt flammam, rapidus, quos torruit ignis,
 Et rimet, hostili qui fugit ab agmine, Bellum.
 Sed pergunt summa tremuli formidine, adoncos
 Grata, per attonitas, subito, vox advolat aures,
 Subsidio adventare viros. mora nulla timorem
 Deponunt, viresq; novas, animosq; resumunt.
 Procedunt alacres, qui mox formidine Marris
 Pallebant, mortisq; metu, generosa resurgens
 Virtus magnaminos fecit, nec languidus ullus
 Aut trepidus, toto reperitur in agmine SCOTI.

At *Davus* fulos penitus, fractosq; **Valentes*
 Jam ratus, atq; animos, fracta virtute, superbos
 Precipites cecidisse, alacres vestigia SCOTI

**SCOTI olim sic dicti.*

Pone

GENTIS MAYORUM

Pone legunt, tremulisq; hastis fugientibus instant
 Nil nisi tartareas, minitantes, ensibus, umbras
 Quas simul aspiciunt SCOTICI, tria fulmina Belli,
 Ducentes hostes, victo velut hoste, triumphos,
 Irruere, hinc fœvis utriusq; accurritur armis.
 Infecto, mox ore tonat metnendus aratro
 HAIUS, Scogemini, mavortia pectora, nati
 Infremuere aëres, flammantia lamina Cœvo
 Plena horrore micant, librantès Pondera, dextre
 Inëstare, jurgi conspectu est territus ipso
 Danicus, Ab fontem Divosq; inculat iniquos,
 Ingemit, æternitas has profert ore querelas.

Ah infelices! o Sidera Sæva! misellam
 Heu gentem! o sola constans levitate, citatis
 Sors agitata, rotis! num conjurasse videtur
 In æstrum eximium Divum eximia Potestas?
 Heu miseris! turpis quis adhæc accessimus oras
 O atrocæ Gathelæ tuas, horrenda, cruenti
 Cedibus ah! quæcis, levit violentia SCOTI?
 Invida nos fortuna videt, Placidissima SCOTOS.
 Ah miseros! nil sperandum nisi Numine amico.
 Fata obstant: nescit vinci Mavortia SCOTI
 Progenies, utinam non venissemus ad oras
 Crampigenum, tutam, nostra sub vite quietem
 Sprevimus, & placuit certam accersisse ruinam.
 Vel fulminis.

Nunc Procul a nostris, eheu! moriemur inani,
 Non pater aut conjux adeit, nec clara propago,
 Funera quæ curet, dextramq; imponat amicum,
 Sic luit, & merito, furor exitiosus habendi.

Nobilis interea, vultusq; & voce Mimanti.

HAYLIS, in hostilem, summo ruit impetu, gentem.

Danigenis ingens terror, sed grata voluptas.

Grampsactis, quacunq; potens inaccessas *Heras*,

Aut nati ut clara, validi, virtute leones.

Est SCOTIS reparata Acies, *Danisque*, recedit.

HAYLORUM se posse negans sustinere molles.

Aspectus, rigidos nec contra sistere vultus.

Fit via vi: sternunt, quacunq; feruntur, & reges.

Candidunt *Danos*, tenues quasi *Messor Aristas*;

Vix ullo horrendis obitare furoribus auso.

Danigenum misera passim jacuere catervas;

Horrendum! hostili spectrum, Mortalibus, arvor.

Hec trias *Herculeis* plus viribus inelyta, SCOTIS:

Virtutem, *Danis* terrorem injecit amaras.

His curas, Illis latus celebresq; triumphos.

Magnanimi instigant animos corporibus *HATI*,

Voco vocant Magna socios, *Danisque* Maligno.

Percellunt Miseris, tonitu, quasi fulmine, Mentos:

Non ita degenerat soboles *Gathelias*, clauant:

Dedecus hoc, & probrum ingens, *Fergusia* tellus.

Ferre nequit : vestra duxit de Gente triumphos

Et ducet, nec adhuc ullis spoliata trophæis.

Ne quicquam intrepidus accisis in arma *Britannos*

Ite, alias tentate oras, invicta superbit

SCOTICA Gens : nuper se victam finxit, & hosti

Terga dedit. nunc, exanimis vos, fortibus armis

Insequitur. procul hinc, fugite hinc scelerata propago

Inq; vicem celerate fugam ; vestigia *Dani*

Convertere retro subiti, Metus occupat artus :

Ilico solvuntur, pallenti frigore Membra,

Haud secus ac celeres cervi, quos Montibus altis

Turba canum festina premit, conjungere certant

Se sociis : pleriq; tamen cecidere cruentis

Ensis, & letho prærepti, haud cernere dulces

Concessum est socios, nisi forte Charontis in undis.

Longior, ast alii, queis, fors, conceditur hora

Fugerunt veluti quærentes, cespitem, vitam

Quo fundant, nunc hunc, nunc illum prætereuntes

Dùm tandem accessum est ad inevitabile fatum.

Non procul hinc, Modico, se tollens vertice, ad auras

Collis erat, late hinc Partes prospectus in omnes ;

Huc se contulerant imbelles ruris alumni,

Miles & cæteri, jam pridem laud utilis armis

Hic pia, pro dulci conjux orare marito,

Supplicibusq; manus tendens ad sidera, votis

Solicitar

sollicitare Deos, ut fusa gente, rediret
 hostili, victor, patrisq; maneret in arvis,
 Externo immounis Domino. Juvenilior Aetas
 res gaudens, spectare novas, Belliq; ruina
 scita, pro ludis placidis, horrenda furentis
 Vulnera Martis habens, agresilens atq; lutuleis
 admisis, tacite eventum expectare Duelli.
 Qui simul ac videre suos, la prolia versos,
 nobilibus junctos, iterum impendit. Annis
 insignes, latus tollunt ad sidera voces,
 Multiplici reboante sono, Quos eminus H. stes,
 Conspiciens, pallens metul, respiciuntia pul ar
 Corda tremori, occiditve animis pavet anxius artos
 Occupat inholde; duplici o poplite terram
 sponte perunt, rigida, quasi robora cesa, lipemini;
 Scilicet, horrendis clamoribus, agra fatiscunt
 Pectora, * fulminis rumpuntur vocibus, aures
 torpescunt. positus. Quasi verso c sedibus imis
 insolitum nutant solo; vel in ignea Cal
 sidera, mox celsa petant pectusq; viroq;
 Credidit patris D. A. N. U. S. numerolam accedere tur
 Hostibus auxilio; mox Egro in corde dolores
 ingentes surgunt, obfecit Spiritus, arcto
 Constringente mesu miseris Fracordia: D. A. N. U. S. ay
 Herrendam ingratum, sps. laq. repente raiam

Expectant ipsis impendere; nulla salutis
 Spes manet, absorptos subito telluris hiatu
 Se credunt; nec inane timent. Commune Sepulchrum
 Omnibus est, eadem Lethi via: *Grampia* proles
 Exultans valido, & summo premit impete *DANO*
 Et facit horrendam, summa cum strage, ruinam.
DANGENAM, valida fundit, virtute, Juventam
 Et super, horrendis, cumulabant cadibus, agros.

HAYORUM, crudele jugum, & crepitantia *DANI*
 Arma repulsa jugis: Hic *SCOTIA* perie ruinam
 Fassa, novum exeruit generosa mente valorem
 Victa redit soboles *Gathelia* lata triumphans.

DANKUS horrendis cumulavit stragibus agros,
 Vix ullo patrias, Nova qui deferret in oras
 Elapso, innumeris oneratur cymba *Charontis*
 Manibus, exultat *Cimbranis* *SCOTIA* fufis:
 Et redeunt alacres, lætum *Prana* canentes,
 Et simul insignes læta cum voce triumphos.
 Stipatus lætante choro, Rex lætus in urbem *
 Pergit, agens summos *Cimbrano* ex hoste Triumphos
 Cantibus, interea resonabant undiq; Colles,
 Garrula Gens, tenui spirantes gutture, carmen
 Survisonum, tenues mulcebat vocibus aures.
Tigene exultant nymphae, Dryadesq; *Kinouli*
 Nuper in obscuris, *Dani* terrore, latebris

* *Berilan*

Incla-

Inclusæ, charis metuentes funera SCOTI;
 Nequaquam ignare quondam volventibus annis
 HAYORUM, claro, venturum e stemmate, *germen
 Scotigenis prælustre Decus, laudamq; celebrem,
 Ornamentum ingens Scotie, & futurum.
 Unanimi simul ore omnes, immensa canebant
 Robora magnanimi, Natis comitantibus HAYI,
 Insignem in patriam pietatem, et nobile pectus,
 Gestaq; dulcicanis nunquam reticenda Camœnis.
 His libertatem, famam, vitam atq; triumphos
 Acceptos unis referunt, festisq; choreis,
 Egregias vires celebrabant, Carmine lato.

Rex modo contuitus vultuq; & mente serena
 Heroas, simul admirans Heroica gesta,
 Flagrat amans, dextraq; cupit conjungere amicas
 Ante Viros quam compellat, Dulcedine mira
 Affectus mansit, Istantia murmura turbæ
 Excipens. HAYOS ad Sidera celsa ferentis.
 Tum demum astantes sic voce affatur amica.

Non sane de plebe Viros, sed origine Divum,
 Hos reor, & vere Heroo de sanguine natos
 Sive hi principibus nati, seu coelitus adsunt
 Virtute instructi, tanto in discrimine, mentes

* Georgium HAYUM Magnum Regni SCOTICI Can-
 cellarium, fide in Regem & amore in patriam celebrem.

Naves, cultu simulant. Quis Ruris altissimos
 sic speret frenasse armis? quam vivida virtus
 Pulvere sub veste cluit: quam fervidus instat
 Hostibus; insecrabilis iam pene ruentem
 Dicite, (quis vestrum noxit?) nomenq; genusq;
 Fortè ibi pene alius miles, qui noverat *HAYU*
 Ut pote finitimus vicinusq; incolæ lecti
 A reneris *HATO*; & *Natis*, bene cognitus, annis
 Nemine respondente, refert; ego maxime princeps
 Novi hominem & natos: Prima incusabula nostræ
 Noritiam fecere, annis crescentibus aucta est
 Cum sobole *Aequæva*; soliti colludere parvi;
 Et jam contemtus habitamus in *Ædibus* utra:
 Dirigit hic *HAYUS* cognomine, Ruræ colendo
 Sædulus, impatiens fœdæ languoris, & oti
 Hostes amans, fidus socius, jucundus amicus;
 In patriam, miro mentem succensus amore.
 Si genere insignis, vel stirpe decorus ætæ,
 Me latet, at memini me quondam audisse parentem
 Sæpe referre, suis pulsum de sinibus *HAYUM*
Saxonidum iurij, *Thamesis* transisse, *Gubeli*
 Dum petit arva, timens inimici castra parentis,
 Hic sedes posuisse suas; hic vomere duro
 Lignibus extorrem patrij, vixisse modestum,
 Sibi regre charum, cunctisq; benignum.

Ipse pater vultu virtute verendus & annis
Srenuus incedens, quem conspicis ordine primo
Ut facie gravis est, sic voce & mente modesta;
Nescio si veteris moveamur dispendia sortis
Omnia scilicet, quare, invenies qui gente creatus

HAIRUS continuo comitatus, prole gemella
Ducitur ad Regem, rigidi qui vincula **Dani**
Reppulerat, vires trepidi formidine mortis
Reddiderat, mortisq; metum belliq; ruinas
Hostibus intulerat, Regiq; instante periclo
Suppetijs aderat, coelo reboante canoris
Laudibus harmoniis concentibus, **Adhuc** amicos
Et blandum ridente solo, velut in **elyza** quondam
Suaviter incolumi **Delos** ridebat **alumno**.

Rex prior illustres avidis complectitur ulnis
Heroes, tanto amplexu, **meditans** amorem
Dignaq; despiciens, tantorum nobile laborum
Præmia, quos tantis meritis inferret honores
Tum demum, **dis**, **HAIRUM** compellat, amicos.

Eia age Magnanimum Decur, in **gen** Gloria scella
Et Stupor immensus, prisca virtutis imago,
Grampiaci tutela chori, **Erynsia** pulchra
Crudeli, virtute tua, de gente recepta

* *Apolline.*

Lacta

Leta canit, caelo lætos imitante triumphos.

Celsa audis immensa tuæ Præconia laudis

Eximiamque tuam celebrandam in sæcula famam

Te merito agnoscit *Tutorem, Grampia* proles.

Nec dubie auspicio cœlesti, & Numine amico.

Huc ades, es gratus nobis, suavissimus hospes. (quit

HAIUS. Nescio quid tollas, tantis, me, laudibus in-

Optime Rex, nil tale mihi debetur, inanes

Nil moror, ignavum quos fundat vulgus honores

Debile, & infirmum, nusquam impendente periculo

fugerat: ut tremula pavefactus arundine cervus:

Ipsi hebetes, animis vacui, strepitante tumultu,

Si quem conspiciunt: cui micula fulserit una

Virtutis, cælos, ajunt, & ad astra ferendos;

Ah pudor! o stupidos! & inerti mente pusillos!

Siquæ pertentent inopes incommoda spectent,

Fluminaq; humidulis, frontem rorantia guttis,

Latrantes inopum stomachos, & farris acervos

Exiguos, querulosq; domi cum conjuge, fletus:

Aspera negligrent, furibundi, incommoda martis:

Quotidiana mihi fors est hæc; illa citatis

Momenti spatio, cito præterlabitur alis.

Credite me muscæ quasi morsum, spicu'a *Mantis*

Ducere, si cernam pungens quæ portat egestas

Lam

Laus mihi sola, pars sortem, patienter, iniquam.

REX Quæto age, si veteres liceat renovare dolores
Fare genus, gentemq; tuam : quibus advena terra,
In nostram delatus ades : quæ causa viatum
Impulit hæc longinqua sequi : cur sede relicta
Frugifera, sterilem nostrum delatus in orbem ?
Quid *Thamesin* superare, externaq; regna coegit
Quærere ? cur nostris lauisti incognitus oris ?
Ne genus ulterius simules. mihi vera videris

Progenies Divum, præstanti pectore & armis. (*Regum*

HAYUS. Ista equidem memorare piget. *Rex maxime*
Quorsum etenim, elapsi titulos, evolvere honoris ?
Aut animo mecum ineditari ? nullus in illis
Totus in agrorum cultu. morum menta parentum
Nauci habeo ; valeant, proavite, insignia gentis,
Unde ; tamen, Rex magne Tibi, dignosse volens,
Huc avus ad *Scoticas* cursum direxerit oras
Expeditam paucis, uti me docuere parentes,

Progeniem narrabo, & prima exordia gentis.

* *Lustra decem decies, Romana potentia, postquam*
Progeniem tenuit Pruti, ditione superba,
Ad proprios fines tandem revocata tuendos.
Sed secum abducto s. lecto robore gentis,

* *Quinq; annorum spacium.*

Tum

Tum demum soboles, antiquo e Sanguine Bruti
 Legibus usa iuris, & Regibus incluta fultis,
 Exiliis, externis jam non regnata tyrannis,
 Externis nec pressa iugis. Mox undiq; turme
 Irruere hostiles: *Pictorum* viribus ausi,
SCOTIGENE, sevos animos, rabiemq; severam
 Fronte gerunt, trepidos percellere, Marte feroci
 Sternere, prædari, jactare incendia late,
 Mens erat, & penitus ipse una infixæ modulis
 Progeniem Bruti proavita excindere terra,
Ausonii, tanto locios urgente periculo
 Auxilium conferre negant, causantur iniquos
 Fortuna cæcis, ipsosq; inimica timere
 Agmina barbaricis minitantibus undiq; turmis
Saxonas, extemplo, *Germani* e finibus acres,
 * *Princeps Brutigenas*, qui tam ditioe tenebat,
 (*Merlino* suadente) vocat, numerosa propago
 Illico *Saxonidum* Bruti deseritur in oras,
 Hac Bruto auxiliante manu, Victoria cessit
 Brutigenis, pulsa est pictorum & **SCOTICA** vires
 Postea gens eadem, simili impendente periclo,
 Est cura percussa gravi, maiora veretur
 (Innumera invadente manu) discrimina belli
 Saxo iterum auxilio præsto est. *Hengistus* in oras

* *Vortigernus*

Briti

Brittiacas, valida juvenum stipante caterva
 Venerat, & celsos, summa cum laude, triumphos
 Duxerat, hostiles summa cum cede repellens
 Et socias, vera inspirans virtute cohortes
 Brittiaci immunes, tanti formidine belli,
 Hoste fugam celerem captanti, leta canebat
 Quisq; sua sub vite latens, præconia laudum
 Saxonis Angelicosq; choros dixere cohortes
 Saxonidum, auspiciis superis, ventoq; Secundo
 Advenisse viros, tantis terroribus actis.
 Hengisti haud quaquam immemeres, turbæq; sequentis.
 Prædia pulchra situ, felicia frugibus almis,
 Saxonico prætenta mari, qua spectat ad austrum
 *Calisium versus, sedes tribuuntur amænæ.
 Protinus Hengistus, fronte n, diademate cingit
 Invitis, tamen indigenis *Dorobernia sedes
 Imperij, hic rexit populos, hic pace potitus
 Occubuit, sero transmittens regna nepoti.
 Quattuor hic ferme sæclis, generosa propago
 Claruit, & summos egit cum laude triumphos.
 Septima, post decimam, soboles, his rexit in oris.
 Tum demum varia, bellorum exercita clade,
 Finitimis vexata odijs, & Marte feroci.

*Cantium
 Canterbury quæ & Durovernum.

Cogitur antiquas dulcesq; relinquere sedes.

Saxones, occiduas, qua phœbus vergit ad undas,

Invidia stimulis, sævaq; cupidine regni

Impulsi, agglomerant, jurati excindere gentem

Cantigenum, & propria terras ditione tenere:

Et valuit, flamma passim bacchatur & ense,

Omnia devastant: facies tristissima terræ.

Exul Avus de gente sua, vi pulsus avita

Trajecit tumidas Thamesini fluminis undas,

Illustris *Kennethe* tuas, confugit in oras,

Oblitus veteres titulos, his vixit honestus

Omnibus ignotus, *Cujas*, aut *Cujus*, in arvis.

Me Genitor non dives opum, nec honoris avarus

Sorte satis tenui felix & rure paterno

A teneris annis curva assuefecit aratro

Sic victum falso frontis sudore paravi.

REX. Rustica purpureo, mutanda est vestis, amictu

Inclute Dux, nectanta decet Monumenta parentum

vesti sic veste tegi. squalore remisso,

niteant hilares, splendenti lumine, vultus. (superbas

Fac. *U.S.* Quid mihi purpureis cum vestibus? ista

H A trahumiles, teneat, vesania, mentes,

Non no. us juga ferre iubes, insignia laudum?

Quin poti.

Si quæ tam meritis debetur vilibus, illis
Major honos, pomenq; datur, quam murice tingis
Vestibus, aut pleno nitidis diadernate gemmis
Agmine conspicuus medio mox sistitur **HATUS**
Cum Natis, hominum, læta cingente corona;
Tum sic alloquitur princeps, longo ordine, pompas
Instructas placidasq; in voces ora resolvit,
HATORUM, populo referens præconia laudum.

Nobilis in medio est virtus heroica splendens,
Digna; perpetuos quæ concelebretr in annos
HATORUM generosa trias, celeberrima virtus
Sordidula sub veste latet: pretiosior auro
Aut gemmis quascunq; legit *Nabatheus* in undis.
Auspicio Divum nostras delatus in oras:
Ut clara virtute cluit, sic stirpe decorus
Regali, & præstat vere Regalia gesta.
Nescio quæis paribus decorentur honoribus, illis
Debita pax, patriæ libertas, præda, triumphus.
Qua digna mercede Viros, & laude rependam
Dum meditor, primi sic iustituantur honores,
In medio soli incedant, quasi lucida, gentis
Sidera, *Fergusæ*, densis cingantur ubiq;
Agminibus; longa intersit distantia, cantus
Tollite, suavissonis resonet concentibus æther.
Sic, læto cantante choro, progressus in nebem

Victor

Victor ovans, cunctis unum spectantibus **HAYUM**
 Quæ clare, illius præstanti parte triumphi.
 Inclyta festivo prædit nova gaudia plausu
 Bertha sonans, Regem incolumem, populumq; saluta
 Præcipue illustres **HAYOS**, quos gloria Cælis
 Extulit, & seros nomen transmisit in annos.

Nubibus, ærumnis, & tempestate nefanda
 Martis, ab Albania depulsis, aurea **SCOTIS**
 Reddita patri clare radians aurantibus alis.
 Nil prius in votis habuit Rex pace potitus
 Reddere quam merito **HAYIS** ut posset honores,
 Nec mora, consilio procerum, conceditur **HAYO**
 Terra ferax, gleba felici, & limite longo
 Quantum uno posset *Falea* superare volatu,
 Pulchra situ, *Segotumq;* ferax *Campisria* vallis
 Terminat hinc, illinc *fecundis*, *Rossia*, liris.
 De plebe, in procerum iussi conscendere, sedem.
 Insuper in laudis monumentum, *Argentea sedes*
 Additur, ut mos est in *Nobilitate*, gerenda,
 Sanguineis distincta jugis. quæ insignia narrant,
Grampigenæ virtute trium, crudele tyranni
 Evitasse jugum: Summa cum laude triumphos
 Egisse, & *Danis* devictis pace potitos.

**Inchscirie*.

F I N I S.

16

AM

15V

ata

NO

ST

11

11

11

11

es,

0

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11

11